

практична діяльність юридичної служби НГУ регламентуються низкою нормативно-правових актів [3, с. 25]. Ця служба має чітку ієрархічну структуру та тісно взаємодіє з іншими підрозділами НГУ для комплексного вирішення правових питань.

Підсумовуючи все вищезазначене, слід дійти висновку, що ефективне функціонування юридичної служби Національної гвардії України є важливою умовою забезпечення законності, правопорядку та захисту прав і свобод військовослужбовців та громадян у діяльності Національної гвардії України.

Література:

1. Закон України "Про Національну гвардію України" від 13.03.2014 р. № 876-VII.
2. Положення про юридичну службу Національної гвардії України, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України від 05.06.2015 р. № 650.
3. Наказ Міністерства внутрішніх справ України "Про затвердження Статуту Національної гвардії України" від 25.12.2014 р. № 1375.
4. Іванов В.М., Олійник А.Ю., Фріс П.Л. Теорія держави і права. Київ: 2018. 572 с.
5. Битяк Ю.П., Гаращук В.М., Дегтяр О.В. Адміністративне право України. Харків: Право, 2019. 544 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-463-7-51>

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЮ ПРИКОРДОННОЮ СЛУЖБОЮ УКРАЇНИ

Царук Данило Валентинович

курсант II року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

*Науковий керівник: **Рибницька Олена Миколаївна***

викладач кафедри права Національної безпеки та правової роботи

Військово-юридичного інституту

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

м. Харків, Україна

Державна прикордонна служба України (ДПСУ) є ключовим правоохоронним органом, що відповідає за охорону державного кордону, забезпечення територіальної цілісності країни та захист її суверенних прав у винятковій економічній зоні. У сучасних умовах

військових загроз і транснаціональних викликів ефективність її діяльності стає визначальною для стабільності країни. Особливе значення в цьому контексті має господарська діяльність ДПСУ, яка включає організацію внутрішнього забезпечення підрозділів, виробництво необхідної продукції, виконання робіт і надання послуг, спрямованих на підтримку боєздатності прикордонних підрозділів. Ресурсні обмеження та високі вимоги до оперативності зумовлюють потребу в оптимізації господарських процесів, впровадженні інновацій та ефективному управлінні ресурсами. Дослідження особливостей ведення господарської діяльності ДПСУ є актуальним, оскільки дозволяє визначити напрями підвищення її ефективності та забезпечення безперервного функціонування підрозділів в умовах сучасних викликів. Основні аспекти господарської діяльності Державної прикордонної служби України визначені у законодавчих та нормативно-правових документах, зокрема в Законі України «Про Державну прикордонну службу України» [1], Законі України «Про державний кордон України» [2], Господарському кодексу України [3] та Наказі МВС від 30 листопада 2018 року № 971, яким затверджено Положення про орган охорони державного кордону ДПСУ.

Господарська діяльність ДПСУ покладається на структурні підрозділи, що займаються організацією фінансових, матеріальних і технічних ресурсів для забезпечення ефективної роботи прикордонників. Важливими елементами господарської діяльності є наявність службових приміщень, об'єктів охорони здоров'я, навчальних та науково-дослідних установ, соціально-культурного призначення, а також службового житлового фонду. Усі ці елементи необхідні для забезпечення належних умов для виконання завдань підрозділами ДПСУ. Водночас господарська діяльність ДПСУ має специфіку, оскільки вона безпосередньо пов'язана з оперативно-службовою діяльністю, що вимагає своєчасного та ефективного використання матеріальних і фінансових ресурсів. ДПСУ має службові приміщення, об'єкти охорони здоров'я, навчального, господарського та соціально-культурного призначення, а також службовий житловий фонд. Ця інфраструктура забезпечує не лише виконання оперативно-службових завдань, але й підтримує життєдіяльність особового складу. Військове майно, необхідне для виконання завдань, закріплюється за органами охорони державного кордону на праві оперативного управління. Особливу увагу в господарській діяльності ДПСУ слід звернути на забезпечення прикордонників необхідними матеріально-технічними засобами. Для цього служба укладає договори з постачальниками технічного обладнання, а також відповідає за належне утримання та ремонт інфраструктури прикордонних підрозділів. Важливою складовою є також розподіл житлових приміщень для

військовослужбовців, що забезпечує не тільки комфорт, але й високий моральний дух особового складу. Контроль за господарською і фінансовою діяльністю ДПСУ здійснюється відповідно до законодавства України. Це забезпечує прозорість використання бюджетних коштів, ефективне управління матеріально-технічними ресурсами та дотримання правових норм. Згідно з наказом МВС № 971 від 30.11.2018, начальник органу охорони державного кордону несе відповідальність за організацію фінансово-господарської діяльності, що включає планування, виконання господарських завдань і управління матеріальними та фінансовими ресурсами. Особливістю господарської діяльності є її інтеграція в оперативно-службову діяльність. Наприклад, мобільний прикордонний загін планує та здійснює забезпечення особового складу необхідними матеріально-технічними засобами, проводить розподіл службового житла для військовослужбовців, веде бухгалтерський облік та здійснює правову й претензійно-позовну роботу. Укладання договорів та інші фінансово-господарські операції проводяться відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 18 Закону України «Про державний кордон України» визначає порядок здійснення різних видів господарської діяльності на кордоні, таких як судноплавство, лісосплав, водокористування та геологічні розвідки. Згідно з цією нормою, усі ці види діяльності мають проводитися таким чином, щоб не порушувати порядок на державному кордоні України і не загрожувати безпеці країни. Компетентні органи України, у тому числі ДПСУ, повинні контролювати дотримання вимог законодавства та міжнародних договорів у цих сферах.

Таким чином, господарська діяльність ДПСУ спрямована на забезпечення безперебійного функціонування служби, підтримку боєздатності підрозділів та створення належних умов для виконання завдань із захисту державного кордону.

Література:

1. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 № 661-IV. Дата оновлення: 02.05.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text> (дата звернення 16.11.2024).
2. Про державний кордон України: Закон України від 04.11.1991 № 1777-XI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text>
3. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. № 18-22. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Положення про орган охорони державного кордону ДПСУ: Наказ МВС від 30 листопада 2018 року № 971. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1468-18#Text>